№ 126
ოთხშაბათი, 14 ივნისი, 1900 წ.

1877—1900

ივერია

№ 126
ოთხშაბათი, 14 ივნისი, 1900 წ.

რედაქცია:
ნიკოლოზოვის ქუჩა, 21.
ტფილისი.

გაზეთის დასაბარებლად
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიმართონ რედაქციის და წერა-კითხვ. გამოცდ. სახოგადოების კანცელარიას

ფასი განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე 16 კაპ., მეოთხეზედ—8 კაპ.

გაზეთი დიღა:

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

„ივერიის“ ტელეფონი № 227

„ივერიის“ ტელეფონი № 227

აზ. პავლე გიორგის ძე ჟუთათელაძე, მეუღლე ვისი სარა ბესარიონის ასული, ასული მათი ნინა და მარიამ და სემენიანე და პროკოპი ბესარიონის ძენი ჩხენკელნი ამუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ გარდაცვლებულის პირველთა—საყვარელის ძისა, მეორეთა—საყვარელის ძმისა, ხოლო უკანასკნელთა ძვირფასის დის წუნის მეუთე კურსის სტუდენტის-ექიმის

გიორგი პავლეს ძის ჟუთათელაძის

სულის მოსახსენებლად, შაბათს, 17 ივნისისათვის დ. ხონში დანიშნულია ორმოცის წირვა და პანაშვიდი. (1—ნ.—1)

დაგა ახალ-სენაკის ფარმოვადგენელი

ამით აცხადებენ უველას საყურადღებოდ, რომ მთავრობის ნებართვით, დ. ახალ-სენაკში ოთველ წლობით ოქტომბერ იწყისიდან, ერთი კეირის განმავლობაში მოხდება ხოლმე

ბაზრობა

ოთველნაირის ნაწარმოებისა და პირუტყვთა. (2—130—1)

„ივერიის“ რედაქციისაგან

ვისაც ჰსურს, პირველ იანვრიდგან გაზეთის გაზავნა არ მოესწროს, უნდა წარმოადგინოს გაზეთის ხელდრი ფული ივლისის სამშვენ პირველ რიცხვამდი

პირველი კერძო სამკურნალო

ექიმის ნავასარდიანისა
(ვაკეში, ჯორჯაშვილის ძველის პირდაპირ) ოთველ დღე იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, ყვირა დღეების გარდა.

დილაობით:
ბ. ა. ნავასარდიანი, 11—12 საათ. სადოსტაქრო, ვეტერიული (სპილისი) ჯ საწარდის ავადმყოფობანი.
შ. მ. ჩიქოვანი. 9—10 საათ. სნეულებანი: თვალისა, შინაგანი დანგრევებისა.
ზ. ი. ხაბაზანიანი დილის 11—12 ს. ქალთა და ბავშვთა სენით ავადმყოფებს.
კ. ი. ბძელიშვილი. 12—1 ს. ყურისა, ყელისა და ცხვირის ავადმყოფობისა.
ა. ჰ. კარაპეტიანი 1—1½ საათ შინაგანი და ბავშვებისა.

საღამოობით:
ბ. ა. ნავასარდიანი. 7½—8 საათ.
ვ. მ. მახვილაძე—ქიმიო-მიკროსკოპიული გამოკვლევანი.
რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური; ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.
ო. ტ. არველიტაკი—11—1 ს. გაუკეთებს სახლში მსურველთ „მასაჟს“, აუცრის ყველივლს ჯ გამართავს საექიმო გენნასტიკას ექიმების დანიშნით.
დარეგისტრირებისა დოქტორი მედიცინის ნაფსარდიანი.
Первая частная лѣчебница *Д-ра Навасардіана*.
Тифлисъ, противъ памятн. Воронцову.

ტფილისის კერძო სამკურნალო

მკურნალის
შიხეილ გედევანიშვილისა
ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე
კვირა დღეების გარდა
დილით:
ვ. ი. ჯიბენაძე—ჯაღის სნეულებანი. 8—10 საათ.
ზ. ზ. ჭალაბაშვილი—შინაჯნა—9—10 საათ.
ი. პ. ახალშენიშვილი, კბილის სნეულებანი, 10—2—მდის.
ვ. ა. პოკროვსკი—შინაგანი, ბავშვებისა, ბავშვებისათვის ყვავილის აცრა და ქიმიო-მიკროსკოპიული გამოკვლევანი 10—11 საათ.
მისეილ გედევანიშვილი—ნარკოზისა და წამლობა კლექტრონით—11—12 საათ.
ნ. ტ. მულინი—ყურისა, ყელის და ცხვირისა—11—12 საათ.
ა. ნ. შტილტვი—თვალისა 12—1 საათ.
ლ. მარკევიჩი—12½—1½ საათ. სადისტანციო.
ი. დ. ბეგთაბეგოვი—სიფილისისა, ჯინისა და სიშარდისა—1½—2 საათ.
საღამოთი:
დ. ა. გედევანიშვილი—ნერვებისა და შინაგანი—5—6 სასაათ.
ი. ლ. თუმანიშვილი—დედათა სნეულებანი—5—6 საათ.
სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთახები და კაბინეტი ბაქტერიოლოგიურ და მიკროსკოპიულ გამოკვლევათათვის.
ფასი რჩევა-დარიგებისა 50 კაპ., ოპერაციებისა—მორიგებით. კრაოტი 4 მ. დღე და ღამეში. ერთი კრაოტი ღარიბთათვის უფასოა.
გუშაც, ნაგოლოზოზის ქუჩა, სახლი სანინაშვილისა, № 21 (კარანტაკის ქუჩის პირდაპირ).
ტელეფონი № 274.
დირექტორი სამკურნალოსი მისეილ გედევანიშვილი

მთავრობის განკარგულებანი

დაინიშნა თელავის სამაზრო ხაზინის კანცელარიის მოხელედ გიორგი ხელაშვილი.

თიონეთის მაზრის ვრწის განყოფილების პოლიციის ბოკაულს ტიტულ. სოვეტნიკს თვ. ბარათაშვილს ებოძა კოლეგიასესორობა.

სიღნაღის სამაზრო პოლიციის მდივნის თანამდებ. აღმასრულებელს გუბერნ. სეკრეტარს ბაქრაძეს ებოძა კოლეგ. სეკრეტორობა.

ებოძა გუბერნ. სეკრეტორობა კოლ. რეგისტრატორებს: ტფილისის სამაზრო საპოლიციო მმართველობის კანცელარიის მოხელეს ესპაძეს და სიღნაღისის მოსულიშვილს და ტფ. საქალაქო პოლიციის მოხელეს გაბაშვილს.

ახალი ამბავი

*** რადგანაც 10 ივნისს ქალაქის გამგეობისა და ქალაქის ელექტრონით განათებისათვის საგანგებოდ შედგარ კომისიის შეერთებული კრება ვერ შესდგა, ამისათვის მეორე სხდომა ხუთშაბათისთვის არის დანიშნული; მომავალს ორშაბათს ალნიშნული კითხვა ქალაქის საბჭოში იქნება წარდგენილი განსახილველად.

*** კავკასიის სამეურნეო საზოგადოება დაწერილებითს მოსხენებას თურმე ამზადებს ტფილისის სამაღლანო სკოლის შესახებ. ამ მოხსენებას მიწად-მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა მინისტრის ამხანაგს წარუდგენენ.

*** რადგანაც ბელგიის უსახელო საზოგადოების მიერ სიტყვით აღთქმული 600,000 მან. ავანსის შესახებ ქალაქის გამგეობას ჯერ არავითარი პასუხი არ მიუღია, ამისათვის გამგეობას ალნიშნულ საზოგადოების წარმომადგენლისათვის უცნობებია, რომ ქალაქს ჰსურს 500,000 მან. მიიღოს ავანსად. ეს თანხა საზოგადოებას საქართველოს ეკლესიის პირველი მწყემსი-მთავარი, მაღალ-ყოვლად უსამღვდელოესი, ფლაბიანე შეუძლია აღძრას მხურვალე შუამდგომლობა უმაღლესის მთავრობის წინაშე ხსენებულ საკითხის დასაბოლოებლად. მაგრამ სამღვდელოების ამ შუამდგომლობას ქართველმა კეთილ-შობილმა წოდებამაც მხარი უნდა დაუჭიროს.

თუ დავაკვირდებით ჩვენს ისტორიას, ცხადად შევიტყობთ, რომ ქართველს სამღვდელოებას მეგობრულად ჭირსა და ლხინში გვერდს უდგა ქართველი თავად-აზნაურობა, რომლის წარმომადგენელნი მსახურებდნენ წმ. ეკლესიას სხვა-და-სხვა სამღვდელო ხარისხში. ეს ორი წოდება ძველად ორივ სამშობლოს და ეკლესიის სასარგებლოდ ჰხრუნავდა... ამ ორივ წოდებისთვის ერთნაირად ძვირფასი იყო მართლ-მადიდებლობითი სარწმუნოება და ორსავე ერთნაირად გული შესტკიოდა ყოველისავე მისთვის, რაც ქართველის ხალხის „წმიდათა წმიდას“ შეადგენდა... თითქმის თითოეულ ქართველის თავადისა და აზნაურის საგვარეულო ისტორიაში შეხვდებით რამდენსმეს, რომელთაც განათლება მიუღიათ პალესტინის და ათონის მთის ქართველ მონასტრების სასწავლებლებში, უღვაწნიათ, უშრომნიათ ამ მონასტრების სასარგებლოდ ქართველმა კეთილმსახურმა მეფეებმა შესწირეს საქართველოში დიდ ძალი შემოსავლიანი ადგილ-მამული. დღეს ეს ადგილ-მამული მთლად ბერძენთა სამღვდელოების ხელშია და ქართველს არავითარი წილი არ უძევს. ამ ადგილ-მამულის შემოსავლითი ნაწილება იერუსალიმის ბერძენთა სასულიერო სემინარია ჯ სხ. მრავალი დაწესებულება ბერძნების, სწორედ იმ დროს, როდესაც ასე უსამართლოდ სდევნიან ჩვენი ამ ადგილ-მამულის შემწირავს და მისთვის ძველად თავ-დადებულს ქართველობას. პალესტინაში დღეს აღარც ერთი ქართველი ბერი არ მოიპოება ბერძენთა მეოხებით, იმ პალესტინაში, სადაც ქართველთ ჰქონდათ მრავალი მონასტერი და მათ შორის შესანიშნავი მონასტერი წმ. ჯვარისა, რომლის დასაწყისი თითქმის მეხუთე საუკუნეს ეკუთვნის და რომელიც განახლებულ იქნა საქართველოს მეფის ბაგრატ მეოთხისა და მისის დედის ელენეს საფასით მეთერთმეტე საუკუნეში. როდესაც ჯვაროსანთა ჯარი იერუსალიმში შევიდა მეთერთმეტე საუკუნის გასულს, აქ იყვნენ ბერძნების, ქართველების და სომხების წარმომადგენელნი, რომელთაც საშიშს დროს თურქთა ბატონობისას არ დასტოვეს მაცხოვრის სამშობლო.

ამ ბოლო დროს ამ მონასტრების საქმის გამოსარკვევად საეკეთესო დროა დადგა... წარსულს ზაფხულს იმიჯაზური პალესტინაში და ათონის მთაზედ დიდად პატივცემულმა დეკანოზმა მამა პეტრე კონჯოშვილმა, რომელმაც დაახლოვებით გაიცნო ამ ქვეყნებში ქართველ მოღვაწეების მდგომარეობა და ამის შესახებ საყურადღებო წერილები დაბეჭდა წარსულს წელს „ივერიაში“. წარსულს წელსვე დაიბეჭდა რამდენიმე წერილი თონის მთის ქართველ ბერების შესახებ ამავე გაზეთში. იმავე წელსვე გამოსცა რუსულს ენაზედ ზემოდ მოხსენებული წიგნი ბ ნმა მოსე ჯანაშვილმა საქართველოს ეკლესიის პირველ მღვდელ-მთავრის ექსარხოსის ფლაბიანეს ლიცევა-კურთხევის ჯ ნება-დართვით... ამ რუსულს ენაზედ დაწერილის წიგნის საშუალებით მრავალი პირი შეიტყობს იმას, თუ რა დაუფასებელი ღვაწლი მიუძღვის ქართველობას ქრისტიანობის წინაშე, ნათლად წარმოიდგენს იმ აღუწერელსა და გამოუთქმელს უსამართლობას, იმ ძალ-მომრეობას, რომელსაც ხმაროობდნენ და ხმარობენ ბერძნის ბერები ქართველების დასაჩაგრავად და მათის სახელნებელის მოსასპობლად ათონის მთაზედ და პალესტინაში...

ბ-ნს მოსე ჯანაშვილს მოჰყავს თავისს წიგნში ერთი ფრიად საყურადღებო აღგილი იმ წერილიდგან, რომელიც იყო დაბეჭდილი გაზეთ „С.-Петербургскія Вѣдомости“-ში... ჯ რომელიც ამავე საგანს შეეხება. ეს სიტყვები წარმოუთქვამს რუსთა წმ. პანტელეიმონის მონასტრის იკონომოსს მამა მისაილს... ...„ხოლოდ ბერძენთა ბერების გაუმაძღრობით“—ჰბრძანებს მამა მისაილი—„აიხსნება შეტაკებანი ბერძენთა ბერებისა და ქართველთა მონასტრის შორის, ამბობენ, რომ პოლიცია ხან ჩარეულიყო საქმეში, ცუდი ამბები დატრიალდებოდა... ხუმრობაა, ძმა ძმის წინააღმდეგ აღმხდრდა ხანჯლებით, დანებით და კეტებით ხელში. ახა იფიქრეთ, ნუ თუ ეს ბერთა საქმეა სწორედ იმ დროს, ოდეს მთელი განათლებული ქვეყნიერება ჩვენის დიდ-სულოვანის მეფის დაწყებით ჰქადაგებს ძმობას, მშვიდობიანობას და სიყვარულსა?!.“ (გვერდი 43). ამ სიტყვებს რუსთა ეკლესიის პატრიოსნების ძისას, ეფიქრობთ, განმაბრტება აღარ ეჭირვება. ბ-ნი მოსე ჯანაშვილი ურჩევს „კავკასიაში ქრისტიანობის აღმდგენელს საზოგადოებას“, რათა მან იკისროს ზრუნვა ქართველთათვის ბერძნების მიერ წართმეულ მონასტრების დაბრუნებისა... მართლაც, რომ ამ საზოგადოებას, რომლის თავმჯდომარედ ჰბრძანდება საქართველოს ეკლესიის პირველი მწყემსი-მთავარი, მაღალ-ყოვლად უსამღვდელოესი, ფლაბიანე შეუძლია აღძრას მხურვალე შუამდგომლობა უმაღლესის მთავრობის წინაშე ხსენებულ საკითხის დასაბოლოებლად. მაგრამ სამღვდელოების ამ შუამდგომლობას ქართველმა კეთილ-შობილმა წოდებამაც მხარი უნდა დაუჭიროს.

თუ დავაკვირდებით ჩვენს ისტორიას, ცხადად შევიტყობთ, რომ ქართველს სამღვდელოებას მეგობრულად ჭირსა და ლხინში გვერდს უდგა ქართველი თავად-აზნაურობა, რომლის წარმომადგენელნი მსახურებდნენ წმ. ეკლესიას სხვა-და-სხვა სამღვდელო ხარისხში. ეს ორი წოდება ძველად ორივ სამშობლოს და ეკლესიის სასარგებლოდ ჰხრუნავდა... ამ ორივ წოდებისთვის ერთნაირად ძვირფასი იყო მართლ-მადიდებლობითი სარწმუნოება და ორსავე ერთნაირად გული შესტკიოდა ყოველისავე მისთვის, რაც ქართველის ხალხის „წმიდათა წმიდას“ შეადგენდა... თითქმის თითოეულ ქართველის თავადისა და აზნაურის საგვარეულო ისტორიაში შეხვდებით რამდენსმეს, რომელთაც განათლება მიუღიათ პალესტინის და ათონის მთის ქართველ მონასტრების სასწავლებლებში, უღვაწნიათ, უშრომნი-

დოებამ ქალაქის გამგეობას უნდა წარუდგინოს.

⁂ ჩვენ უკვე ვაცნობეთ მკითხველს, რომ მალე პეტერბურგში გაიმართება მთელის რუსეთის შინა-მრეწველობის გამოფენა. ამ ჟამად საორგანიზაციო კომიტეტმა უკვე შეიმუშავა შემდეგი წეს-რიგი გამოფენისა: გამოფენის ხელი უნდა შეუწყონ და შეაგროვონ ექსპონატები ადგილობრივ საადმინისტრაციო და საზოგადებრივ დაწესებულებათ, ერობამ, შინა-მრეწველობის კომიტეტებმა და ყველა კერძო პირებმა, ვის ყურადღებასაც მიმავალი გამოფენა იზიდავს. გამოფენაში მონაწილეობის მიღება შეუძლიანთ როგორც ცალკე მრეწველს, ისე საზოგადოებათაც. ადგილის დაპერისათვის გამოფენაზე ექსპონენტს არაფერი არ გადაიხდება. გამოფენაზე ნება-დართული იქნება საოჯახო ნაწარმოებით ვაჭრობა. საუკეთესო ექსპონატები დაჯილდოვებულ იქნებიან. ვისაც ჰსურს გამოფენაში მონაწილეობა მიიღოს, სურვილი უნდა წინ-და-წინვე განუცხადოს მიწად-მოქმედების სამინისტროს სასოფლო ეკონომიის განყოფილებას წერილობით. ამ ჟამად საორგანიზაციო კომიტეტი წეს-რიგსა და პროგრამას ადგენს შინა-მრეწველობის მოღვაწეთა საერთო კრებისათვის, რომლის მოწვევაც ხსენებულ გამოფენის დროს არის განზრახული.

⁂ ჩვენ ნამდვილად შევიტყეთ, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტროს დაუმტკიცებია წესდება ხელოსანთა ამხანაგობის „შრომისა“ და წარმოუგზავნია ტფილისის გუბერნატორისათვის დანიშნულებისამებრ გარდასაცემად. ამ წესდების ამ ახლო ხანებში გავაცნობთ ჩვენს მკითხველებს.

⁂ საველჩო-სამეურნო პოლიციის უფროსის ზედამხედველს ქალაქის გამგეობისათვის წინადადება წარუდგენია, რომ დასმონოვის მოედანზე, თუ ისეთი ამგვი მიუძღვის იქაური არა თუ მარტო ქართველ მონასტრების, არამედ თვით ბერძენთა მონასტრების წინაშე,—ამ მონასტრებში ნასწავლი ქართველები სასარგებლო მოღვაწეები იყვნენ არა თუ მხოლოდ საქართველოსათვის, არამედ თვით საბერძნეთისათვის. გაიხსენოთ მეხუთე საუკუნეში მცხოვრები პეტრე (მურვანოსი), საქართველოს მეფის ძე, რომელიც პალესტინაში გაზის ეპისკოპოსად ჰმსახურებდა, აგრეთვე წმ. ილარიონ საკვირველთმოქმედი, თეოფილე ტარსის ეპისკოპოსი, გიორგი და ექვთიმე მთაწმინდელი, თორნიკე ბერი და მრავალნი სხვანი, რომელნიც თავ-განწირულნი იყვნენ საბერძნეთის ინტერესების დასაცველად და ვით კეთილშობილნი, ნამდვილი ქრისტიანები სიკვდილსაც-კი არ ერიდებოდნენ, ოღონდ ერთ მორწმუნე ერისთვის რამ სარგებლობა მოეტანათ... სწორედ ზემოდ ხსენებულ წმინდა ადგილების მაღლით თავისი თავი, თვისი სარწმუნოება, თვისი ენა, თვისი ეროვნული თვისებურობა უვნებლად დაიცვა ქართველობამ ცეცხლსა, ნიავქარსა და ცხოვრების მღელვე ტალღებს შორის. ამის გამო ამ ადგილების უარყოფა, მათზედ ხელის დაბანვა, მათ-თვის თავ-განებება, მიტოვება, მივიწყება მათში არსებულ ქართველ მონასტრებისა და ეკლესიების, ამ ადგილების ისტორიულ ნაშთების, ამ ადგილების ისტორიულ ნაშთების, ამ ადგილების ისტორიულ ნაშთ

რომ მოსწყინდობა მაიდროს ამ გამოფენაზე.

*** გუშინ 13 იანვარს, ტფილისის სამოსამართლო პალატის 1 სასჯელის სამოსამართლო დაესწრო პალატის უფროსს თავმჯდომარეს დ. ს. ს. ს. ბ. ვარაზაშვილს თავმჯდომარეობით, განხილულ საქმე ქუთაისის გუბერნიისა და მაზრის სოფ. გეგიძის მცხოვრების გლეხის ბარნაულის გენერტის ძის გურეშიძისა, რომელსაც ბრალდებოდა თავისისავე სოფლის მცხოვრების ოქრომჭედ გოგიბერძის მოკვლა. მკვლელობა 8 მაისს 1898 წელს მოხდა. ბრალდებულს ეცვლა ნაფიცი კვეშილი ბ-ნი ოსმანინი. პირველად ეს საქმე განხილა ქუთაისის ოლქის სასამართლომ, რომელმაც დანიშნულ იქნო ბრძოლითი გურეშიძე და მაუსვა ეროვნულისაგე ლარისების და უბედურებათა ჩამოთვლა და სამის წლით პატიმრობა გამასწორებელ დაწესებულებაში გაგზავნა, ხოლო მოკლულის ქვრივის სასარგებლოდ ეროვნულ წლობით 60 მანეთის გადახდა.

სამოსამართლო პალატამ დაიტოვა ქუთაისის ოლქის სასამართლოს განაჩენი.

*** როგორც ფოთიდან იწერებიან, 10 იანვარს, დილის 5 საათზედ, რეინის გზის დასხდების მე-47 ვერსზედ გზის ყარაულის ბოგუჩეევის ქალი მოკლული უნახავთ.

*** ს. კეხვი. ამ სოფელში ამ უკანად გადიდებით ავაზიმოფობა, მუცელა მძიანკარებს, რომელიც დიდ ზარალს აძლევს მცხოვრებლებს. ავადმყოფობა უფრო და უფრო ძლიერდება, მაგრამ ჯერ პატრონი არავინ გამოჩენილა, რომ შეშველობა რამ ადმოეჩინოს.

ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲓᲘᲓ.ᲚᲘᲐᲜᲘᲡ ᲮᲔᲝᲙᲘᲓ. ᲒᲐᲜ.

ასე გაიარა მაისმა, რომ ჰქონ მხარეს ორი ბრწყინვალე დღე არა ჭკიანებს; სულ ავდარი, წვიმა და კიპ-კეკლასი იდგა. ბოლო რიცხვებში ხომ მაისმა უფრო ცუდი პირიდან დაიწყო, ასე რომ შუა ზამთრშიაც არ გვიგრძნია ამგვარი სიცივეები. რასაკვირველია, ასეთი დრუნი ნახსნავნოსა და ბოსტნეულობას ხეირს არ დაურიდა: სულ ერთიანად მოკოწნის და გასვეთილ მეცხრის ფოთოლი და სიტოკისას ნიშან-წყალი დაუკარგა. დიდ-ხანს თაბახიც და ამინდე პირველ დღესვე დაწეწო ვინძლიც და მთელი დღე არ შეწყვეტილა. სიღამის უფრო მოკუნშირა, ერთი დაბუქ-ბაიდა, ამიტომ საშინელი ჭირი და წამოჭყარა ეტეუ. სეტყვა თუმცა ჩიტის კვერცხზედ მაზრდილი არ იყო,—მაინც ხანგრძლივობით და ძლიერ დონე-სიხშირით ბანსიკვდებოდა. ისე უწყალოდ ჩარეკა და წრის გარედ გაიყვანა მთელის მხრის ნახნავ-ნათესი ველები და ბაღები, რომ ნაოსნის დაიმსკვნესა. მტკრისაც-კი ტრიალი მოუვა, რომ გადაისვლის, განსაკუთრებით ს. ქუთაის ველისპირი, სადაც ველისა ყველაზედ ძლიერ არის გაფუქებული; ჯიხი კიზის ადარა ჭკაკის და ხეთილი ხეხილის.

ქუთაულების მდგომარეობა მართლც შესაბრალისაა. ერთის მხრივ სეტყვის და მეორე მხრივ ლაისის ტოკომა, რომელიც ერთ ბეწო ადგილსაც საშინლად დელდება და თითქმის მთელს სოფელს მოედება ხოლმე, მთლად გასანგრევს სოფელი. ბირველ თებათვის სეტყვის შემდეგ ეს რუ იყოთ ადგილი ბელი მოდიდა ფოსტის გზაზედ, რომ ტყუანის გაღელ შეწყდა. ბელი დიდ ზარალს აძლევდა ხალხს, ვინაიდან ფოსტის გზა ერთადერთი გზა იყო, რომელიც ქუთაისს ქალაქს ეკავშირებოდა. ამ ბელის გამო ფოსტა ორ დღეს აგვიანებდა ხოლმე. ამ ბელის გამო ხალხი ფიქრობდა, რომ ეს ბელი ხელოვნურად იყო გაკეთებული, რომ ხალხს ფოსტა დროზედ არ მიეღოთ. „დღიდან მოწმეთა“ ბრძანა სამხრეთ ნინეთიდან ერთმა ქალმა გრანტამ ბეერით გადაპარება შეიძლო, ეს ქალი 26 წლისა გათხოვილა. ერთის წლის შემდეგ ქალი გასწენია, ხოლო ათი თვის შემდეგ—ხუთი ბავშვი ერთად, ხუთივე ჯანსაღი და მთელი ყოფილან. შემდეგ სამი გასწენია, მერე ოთხი. ყოველ წელიწადს სინიორა გრანტა უმისოდაც მრავალ-რიცხოვან ოჯახს ორს, სამს და ხან ოთხ ბავშვს უმატებდა; ამ დღეებში კიდევ ხუთი ქალი გასწენია და ამ რიგად გრანტას შვილების რიცხვი 42-ამდე ასულა.

***

ჩიკაგოში ამას წინად პოლიციამ დაიჭირა ერთი უცნაური „უნივერსიტეტი“, სადაც საოცარ მალე და სწრაფად „აცობდნენ“ თურმე ექიმებსა. კურსი ამ „უნივერსიტეტში“ სულ ათი დღე იყო, „გათავების“ დროს ახლად გამომცხვარი მშვენიერ დიპლომებს იღებდნენ. ბევრი, ამ „უნივერსიტეტში“ კურს გათავებული „ექიმი“ ამერიკაში მყოფ ინგლისის ჯარში შესულა სამსახურისათვის.

***

ვინ არ უწყის, რომ ეხლა ელექტრონს ყველა საქმეში იყენებენ და, სხვათა შორის, მკურნალობაშიაც. ამას წინად პრუსიაში ერთმა მკურნალმა ავადმყოფს ბავშვს ოპიუმი გამოუწერა. რასაკვირველია, ბავშვისთვის ოპიუმი ცოტ-ცოტა უნდა ეძლიათ, მაგრამ ქალს, რომელიც ბავშვს უვლიდა, უყურადღებობისა გამო ერთხელ მეტი მიეცია. ბავშვს სუნთქვა და გულის ცემა შესწყვეტია და ღრმა ძილში ჩავარდნილა. მკურნალი დიდად შეშინებულა, რადგანაც ბავშვის გამოცოცხლება ვერაფერთ ვერ მოუხერხებია. ბოლოს ელექტრონისათვის მიუმართავს. მიუტანია ელექტრონის აპარატი, ერთი ელექტროდი მეცხვირეზედ დაუდვია, მეორე კისერზედ და ტოკი მიუშვია. ცოტა ხანს უკან ბავშვს სუნთქვა დაუწყია. მაგრამ შეუჩერებიათ თუ არა ტოკი, ბავშვი ხელ-ახლა ძილს მისცემია. ხელ-მეორედ მიუშვიათ ტოკი და აპარატი იმ დრომდე არ მოუშორებიათ, ვიდრე ბავშვი სრულიად არ გამოცოცხლებულა. მთელი ერთი საათი დასჭირდა ამ საქმეს. რამდენიმე დღის შემდეგ ბავშვი სრულიად განკურნებული და ფეხზედ წამომდგარა.

ᲒᲐᲛᲝᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲪᲜᲝᲑᲐ

როკორ უნდა დაუკოთ პირი მაგრა ბოთლებს.

შინ მომზადებულ თუ სხვა სასმელებას სადუღოდ შესხმებად, სულ ერთია დუნო აქნება კი, თუ სხვა რამ შინ მომზადებული ტკბილი სასმელება, სასწორად უთუოდ, რაც შეიძლება ბევრად დაუფიო ბოთლებში. ამისთვის უნდა ხალოთ ოთხი ჭიხა ფიჩი, ამდენივე ურმანო კინოფოლი და ერთი ჭიხა ყვითელი კოშტი სანთელი და ნელ ცეცხლზედ გაადნოთ; ორდესაც კი ნარევი ნივთიერებანი სავსებით დნებიან, ხალოთ პარ-დაფენილი ბოთლი და თვეი ამ საათსეი ჩაუყოთ და ნელ-ნელა ატრიალოთ, რომ წებოსავით ანუ თხიერისავით ზედ ავარდეს სქელი ბოთლის თვესა და ყელს. ორდესაც ნახავთ, რომ საკმად სქელად აიკრა ბოთლის ეს წებოს მაგვარი საო-

ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘᲡ ᲒᲣᲑᲔᲠᲜᲘᲘᲡ ᲛᲔᲝᲠᲔᲗᲐ ᲞᲘᲠᲔᲚᲘ ᲐᲛᲒᲐᲜᲒᲝᲒᲘᲡ ᲡᲐ ᲖᲝᲒᲐᲓᲝ ᲙᲠᲔᲑᲘᲡ ᲐᲜᲒᲐᲠᲘᲨᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ.

როგორც ქვეით დანიშნულ ხაითხვდა, „ივერიას“ № 113 და 114 ნომრებში მოთავსებულ მკას ნაშუშეთა პირველ სხვისაგან კრების ანგარიშში ბ-ნს „ამელს“ ნებისა, თუ უჩუბლიეთ, შეცდომები შეჭბრეთ. ხეტორს მოჰყვეს ერთისა და იმავე კაცის ნათქვამი და ამით ხოკვეს. 1) მაკედონად, სხვისაგან სესხულობს ფულს სამხრეთ-რუსეთის სამრეწველო ბანკის ბათუმის განყოფილებისაგან არა 22%, როგორც მოგვითხრობს ოთხეს ქუთაელებმე, არამედ წლიურ 10½% (ათ ნახევარ პროცენტად). სხვისაგან მართველს არა ერთხელ მაუმართიეს ჩვენებურ სხვა ბანკებისათვის, მაგრამ ამისად. სარეველ ვინც ხეთეის, ოღონდ კი უფრო ეკლოთ თოროვ!.. სამწუხარო რომ დაზღვევა უნდა, ფულის ღებას თუ კისტუმრებს რომ წესდებაწყობილ ეკლესიას და სხვა ხარჯებს, ეს რომ სარეველ შეკეცლოთ და „ბანკი გაკრთმეულ“ გეძახოთ, განა რა სამართალია?

2) ბ. ქუთათელების სიტყვით, სესხებაგან დასხდომის კანკრეტ ანგარიშებს: „ბანკმაც მაქეთ ხელი ეიდეთ-გაეიდეის სამქმეო—იძენს ათასდათასებს, ხელდ პირს და ქვიდის დიდ ფასიდან“... ტანდა, რომ სესხებაგან ეიდეკ-გაეიდეის სამქმეო კეკრულის ანგარიშით ხელმძღვანელობს, მაგრამ ის-კი სამართლეს მოკლებულია, გეითომც სესხებაგან პირს ათჯერ ეიდეთ ეიდეთ. სრულიად არა. შარშან, მაგალითად, სესხებაგანმა ფული ხელდ პირში მასცა თექვსმეტი მანეთი, შარშან რიცხვსაც სხრკვდა ფასი პირს ათას იყო ხელმოწერე 10—12 მანეთი... ამას ჭქვიან ათჯერ ეიდეკ? ხოლო რიც შეიხება ძვირად გაყიდვის, ნუ თუ ესეც სამწუხაროდ ეიდეკ ვეისმე ჩვენ განსჯ! ჭელს გაზეთ „იგერიაში“ გამოქვეყნებული იყო დაწერილებითი ცნობები, დღიდან სესხებასთან რამდენი თუხლი უფილი სესხებაგან, და მაუცია და რა ხუდია. კამოდითად, რომ სესხებაგანს კერთი მეორეზედ თითო მასხელი თუხლი მოეკიდა (2) ორი კაპეიკი, ანუ კილოგრამი თოთქმეტ კაპეიკ-ზედ. სამწუხაროდ, თუ მეტიც არა, და ეს კრებაშიაც შენიშნა სესხებაგანის მართველმა ბ-ნს ე. ქუთათელაძეს, რომ თუთ ასანი, ვისაც მოკიდეკობას შეადგენს დასხდომებით კეკრულის სესხებაგანს და სხვის კიაფნის აკი, თუთ ასანი ჯერეფენენ სესხებაგანის შესხებ უსაფრთ და სამართლეს მოკლებულ ამბებს. განდ გაზეთში დაეწერეკეთ ანგარიში, განდ კრებაზე გაეცანით, ასეთი მაინც ჯერ თეკისს კაიძახეთ...

3) სარედაიდ მოკლებულია სამართლეს ბ-ნ „ამელისგან“ მოთხრობილი ამბავი, გეითომ სესხებაგანის მმართველს განეცხადებინოს კრებაზე, რომ მან შარშან „სიდგიდად“, თანხმად გეითომ ე. ქუთათელაძის ცნებისა, 27—30 თომის მანეთის ზარგი მიიღო მებრეშეთაგან საკომისიოდ გასასვედად და გაეედგის შემდეგ პეტრანეს ფუთში 16 მანეთი დაეკარგა. შარშანდელი-კი რა მოკასხეთ, ხოდო წელეანდელი რჩეკა ე. ქუთათელაძისა იყო, რომ. კრებას სავედებულოდ გაეხსნა წევრთათეის, რათა მათ თავიანთი ზარგი ეეოდად ამხანაგობისათეის ჩეპნრებინათ უფასოდ და საჭიროებისათეის სესხად წედოთ ფული ამხანაგობისაგან. ქუთათელაძეს მოახსენეკ, რომ ოქმების დადგენას არ შეეძლოთ ტხოვრების მოთხოვნილება ერთბაშად შესცვლოდა... დრო მოკა, რომ კე შესძლებელი გახდესო და მაშინ არც ძალდატანება იქნება საჭიროო, დღეს კი ასრეთი დადგენილება სრულებით ნაცვალად ზარალს მოიტანსო. შარშან, სრულიად თავის ნებით, ამხანაგობამ მთელი ზარგი, რაც შარშან ამხანაგობის ბანბრდა, ეეუთო თითო თუმნად დეუტოვეს (6,000 ფუთი) ამ ბრძანება (სიტყვეკრის ბერძნით), რომ გაყიდვის შემდეგ მიიღებდნენ, რასაც მოიტანდა გაყიდვა ბათუმის სამრეწველო ბანკის ბათუმის განყოფილებისაგან არა 22%, როგორც მოგვითხრობს ოთხეს ქუთათელაძე, არამედ წლიურ 10½% (ათ ნახევარ პროცენტად). ამხანაგობის მართველს არა ერთხელ მაუმართიეს ჩვენებურ სხვა ბანკებისათეის, მაგრამ ამისად. სარეველ ვინც ხეთეის, ოღონდ კი უფრო ეკლოთ თოროვ!.. სამწუხაროდ რომ დაზღვევა უნდა, ფულის ღებას თუ კისტუმრებს რომ წესდებაწყობილ ეკლესიას და სხვა ხარჯებს, ეს რომ სარეველ შეკეცლოთ და „ბანკი გაკრთმეულ“ გეძახოთ, განა რა სამართალია?

2) ბ. ქუთათელების სიტყვით, ამხანაგობის დასხდომის კანკრეტ ანგარიშებს: „ბანკმაც მაქეთ ხელი ეიდეთ-გაეიდეის სამქმეო—იძენს ათასდათასებს, ხელდ პირს და ქვიდის დიდ ფასიდან“... ტანდა, რომ ამხანაგობა ეიდეკ-გაეიდეის სამქმეში კანკრეტის ანგარიშით ხელმძღვანელობს, მაგრამ ის-კი სამართლეს მოკლებულია, გეითომც ამხანაგობა პირს ათჯერ ეიდეთ ეიდეთ. სრულიად არა. შარშან, მაგალითად, ამხანაგობამ ფუთი ხელდ პირში მასცა თექვსმეტი მანეთი, შარშან რიცხვსაც სხრკვდა ფასი პირს ათას იყო ხელმოწერე 10—12 მანეთი... ამას ჭქვიან ათჯერ ეიდეკ? ხოლო რიც შეიხება ძვირად გაყიდვის, ნუ თუ ესეც სამწუხაროდ ეიდეკ ვეისმე ჩვენ განსჯ! ჭელს გაზეთ „იგერიაში“ გამოქვეყნებული იყო დაწერილებითი ცნობები, დღიდან ამხანაგობის რამდენი თუხლი უფილი ამხანაგობის, და მაუცია და რა ხუდია. კამოდითად, რომ ამხანაგობის კერთი მეორეზედ თითო მასხელი თუხლი მოეკიდა (2) ორი კაპეიკი, ანუ კილოგრამი თოთქმეტ კაპეიკ-ზედ. სამწუხაროდ, თუ მეტიც არა, და ეს კრებაშიაც შენიშნა ამხანაგობის მართველმა ბ-ნს ე. ქუთათელაძეს, რომ თუთ ასანი, ვისაც მოკიდეკობას შეადგენს დასხდომებით კეკრულის ამხანაგობას და სხვის კიაფნის აკი, თუთ ასანი ჯერეფენენ ამხანაგობის შესხებ უსაფრთ და სამართლეს მოკლებულ ამბებს. განდ გაზეთში დაეწერეკეთ ანგარიში, განდ კრებაზე გაეცანით, ასეთი მაინც ჯერ თეკისს კაიძახეთ...

3) სარედაიდ მოკლებულია სამართლეს ბ-ნ „ამელისგან“ მოთხრობილი ამბავი, გეითომ ამხანაგობის მართველს

ᲣᲪᲜᲝᲔᲗᲘ

—

ᲩᲘᲜᲔᲗᲘ. თუმცა ოფიციალურად ამი არ აქნა გამოცხადებული ევროპის სულიერებათის და ნინეთის შაჰის, მგონ. ეს ჭკტორად ეიდ უკვე დაიწერა. ბრძოლა თეკისწინ ბრძოლა, როგორც მეთხეკეებმა უკვე უწეან, ტკეეში მოსდა. ეს ოთხის სახელწოდება—რუსეთისა, ევროპისა, ინგლისისა და სხვისაგან გაეშეს ამ ქალაქის სამაგრეო. ბრძოლა მოულოდნელად მოხდა. ტკეეში მყოფ გაეშეს უფროსებმა გაიგეს, რომ ჩინელები ნაცომ-სიდგურში ნაღმებს აწყობდენ, ასწყობდნენ სიგარეებს, ამბავებდნენ მეტიოროლოგებს და სხვა. უფროსებმა შეუთვალეს, რას ნიშნავს ესო. ამის საპასუხოდ ჩინელებმა ეუბნებიან დიპლომატიურ ენით, რომ ეს ნაღმები ჩინეთის სიმაგრეებიდგან, და ამიტომაც ბრძოლა. უცხო ქვეყნელთა გეშებს უფროსობდნენ ბირველი ნაბიჯი დიპლომატიური. ჩინელებს მოუკლეს 400 კაცი. ჯამად რუსებს მოუკლეს ერთი ლეიტენანტი—ბერჯაევი, დაეჭრეს: ლეიტენანტი დედენკო—სასიკვდილოდ, ტიტოკი—მძიმედ, ბოკდანოკი—მსუბუქად. ჯარის კაცი მოკლეთ აქნეს თექვსმეტი, დაჭრილ 67. რასა დაბრძანეთ უნდა, ამ ბირველის ბრძოლის შემდეგ სისხლეიფოები დროს ადარ დაკარგავენ და ჯარსა და გემებს გაეზავნიან ჩინეთში. ინგლისიდგან ინგლისი ექვსი ბატალიონი, სფორანგეთი ექვსის 3 ეკმსი და 2000 ჯარისკაცს, ამერიკა—5000 კაცს, იაპონია—2000 (იაპონაი, ამბობენ, ამას გარდა 10,000 კაცს ჭკეზავნისო), არ იცით რუსეთი რამდენს ჭკეზავნის.

—ბეკინში მეორე ელჩებისა და ატაშეებს ცუნო-ჭკეკულეთა შესახებ ჯერ კიდევ არაფერი ამბავი. „ლიფციანის საეკვენტოს“ მაერ გეკრეკელებულ მმბავია, რომ გერმანიის ელჩი მოჰკლეთ, გერმანიის მთავრობა ძალიან დაეფიქრდა. მაშინე დაეშეება გაუეზავნით ჩინეთში ელჩებისათეის და შეუთვლიან, შეგატყობინეთ, მართალია თუ არა სასეკვენტოების მაერ გაერცელებული ამბავი, მაგრამ, როგორც გისთქეთ, ჯერ დანამდეკილებით ეერაფერი გაუგიათ.

—ტოტა ოდენ ცნობებს ბეკინის შესახებ გასეთ „Daily Expr“-ს ატუმბინებენ: „დღის მეუტის“ ბრძანება, სეკრის ეკ გაზეთი, სასიკვდილოთ სიკდრების დაეცენ. ამ ბრძანის ჩინელის გენერალის ტუნგის ჯარიც მიეშეკდა. ზოგიერთს საკდრის შენობანი სრულიად დაჭრილეს, ხოდო ერთი კლდი მოჰკლეს. ჰყეკრობენ, რომ ამ კლდი ფონკეკტერის, გერმანიის კლდი. რამდენსაც სასთიო წინ კლდებს ულტიმატუმი გაუეზავნეს ძეკგ-დაიმეზის და გამოუეხვდეს, თუ ჩვენ თავს დაკვესხენ ან ჩვენკენ მოჰკლეს ვინმე, ევროპა ომს გამოგიცხადებთო. ძეკგდაიმეზის პასუხი არ კაუეთა“. პირიველი კედეკ შემდეგის შინაარსის დეპეშა მიეღეთ: „ეკროპის ხეთის სასკდრიფოს კლდებმა სთხოკეს ძეკგდაიმეზს, კედები ეთხოკეთ ულტიმატუმი ეისთეის ეკროპის ელჩებისა და ატაშეებს, რა მეტი, სამეშეკეც სამწუხაროდ ეერაფერს გეისმე ჩვენ განსჯ! ჭელს გაზეთ „იგერიაში“ გამოქვეყნებული იყო დაწერილებითი ცნობები, დღიდან ამხანაგობის რამდენი თუხლი უფილი ამხანაგობის, და მაუცია და რა ხუდია. კამოდითად, რომ ამხანაგობის კერთი მეორეზედ თითო მასხელი თუხლი მოეკიდა (2) ორი კაპეიკი, ანუ კილოგრამი თოთქმეტ კაპეიკ-ზედ. სამწუხაროდ, თუ მეტიც არა, და ეს კრებაშიაც შენიშნა ამხანაგობის მართველმა ბ-ნს ე. ქუთათელაძეს, რომ თუთ ასანი, ვისაც მოკიდეკობას შეადგენს დასხდომებით კეკრულის ამხანაგობას და სხვის კიაფნის აკი, თუთ ასანი ჯერეფენენ ამხანაგობის შესხებ უსაფრთ და სამართლეს მოკლებულ ამბებს. განდ გაზეთში დაეწერეკეთ ანგარიში, განდ კრებაზე გაეცანით, ასეთი მაინც ჯერ თეკისს კაიძახეთ...

3) სარედაიდ მოკლებულია სამართლეს ბ-ნ „ამელისგან“ მოთხრობილი ამბავი, გეითომ ამხანაგობის მართველს

ბ. წ.

სჯ, ამოიღოთ და გრაფ ადლბერგს დაჰკვეთ, რომ შეიყვანოს.

ამ რაკიდ ბირდაგმული ბოთლი და სასმელი სრულიად უზრუნველყოფილია რომ მაუნე ნაკლებაებათა ჰკერადმა შაგ ჩასულისაგან და ამოშრობა-ამოქრობისაგან. ამასთანავე, სასმელი შედარებით მეტ ხანსაც ძლება.

დეპეშა

(რუსეთის დეპეშათა საააგენტოსაგან)

12 ივნისი.

პეტერბურგი. 12 ივნისს სერგიის ულდაბნოში დასაფლავეს გვამი გრაფის მურავიოვისა. დასაფლავებას დაესწრნენ ხელმწიფე იმპერატორი, დედოფალი იმპერატრიცა ალექსანდრა თეოდორის ასული, დიდნი მთავარნი ვლადიმირ ალექსანდრეს ძე, კონსტანტინე კონსტანტინეს ძე, მიხეილ ნიკოლოზოზის ძე და პეტრე ნიკოლოზოზის ძე.

ვენა. როგორც ტაკუდან იუწყებიან, ამ ქალაქს განსაცდელი მოელის. ჩიფუში 15 ავსტრიელი დასტოვეს საელჩოების დასაცველად.

პარიზი. შანხაიში მყოფი საფრანგეთის მთავარი ელჩი დეპეშით იუწყება, რომ, როგორც ჩინეთის რკინის გზის დირექტორმა—შენგმა განაცხადა, ელჩები და ევროპიელები პეკინში 19 ივნის უვნებელნი იყვნენ, ჩინეთის მთავრობის ნება-რთვით ისინი პეკინიდგან მიდიან.—ფრანსუა დეპეშით იუწყება: „ინდო ჩინეთიდგან გაგზავნილს საფრანგეთის ელჩს ახრადა ჰქონდა იუნანსენიდგან 24 ივნის გასულიყო“.

ჩიფუში მყოფის საფრანგეთის ელჩის დეპეშა: „ქალაქში დიდი შიშიანობაა, მაგრამ წესიერება ჯერ-ჯერობით არ დარღვეულა“.

სიდნეი. ჩინეთში გასაგზავნი ჯარი ორ ბრიგადამდე იქნება აყვანილი, თითო ბრიგადაში ოთხ-ოთხი ბატალიონია. დივიზია შესდგება კავალერიის ერთის რაზმისა, სპეიორების სამის როტისა და ერთის ბატარეისაგან.

ვაშინგტონი. ბრძანება ტაკუში სამხედრო გემის „მონადნაკის“ გაგზავნის შესახებ გაუქმებულია.

ჩიფუ. შანტუანის გუბერნატორმა გენერალმა ინანშკაიმ, რომელიც ევროპიელად გაწვრთნილს 10,000 ჯარის-კაცს უფროსობს, ბრძანება მიილო პეკინში წავიდეს თავისის ჯარით. იმპერატორის ბრძანებაში დაწვრილებითი ინსტრუქციებია მოთავსებული იმის შესახებ, თუ ინანშკაი როგორ უნდა მოიქცეს.

ჩინეთის შიკრაკებმა 21 ივნისს ამბავი მოიტანეს ტიან-ძინიდგან, რომ ტიან-ძინიდგან 40 მილის მანძილზედ ევროპიელთა რაზმი რამდენისამე დღის განმავლობაში მხნედ ებრძოდა მრავალ-რიცხოვან ჩინეთის ჯარსაო. ეშკი არ აროს,—ეს რაზმი სეიმურისაა.

შანხაი. დირექტორის შენგისაგან ამბავი მოვიდა, რომ ევროპიელებს პეკინში ჯერ-ჯერობით არა უშავრა, მაგრამ სადიპლომატო მისიითა რამდენიმე სახლი დასწვესო.

იოკაჰამა. როგორც ეტყობა, ჩინეთის კრიზისის შესახებ იაპონია იმ ახრისაა, რომ ევროპის სახელმწიფოების თანახმად მოიქცეს და საზოგადო გემს ხელი არაფრით შეუშალოს. იაპონია მაინც მტკიცედ ადგა იმ მიმართულებას, რომ მშვიდობიანობა აღდგენილ იქმნას.

სტანდარტონი. ბუნგერები პირობას იძლევიან წეიტრალიტეტი დაიცვან და იარაღი დაჰყარონ. კრიუგერის ჯარი ეხლა 15—20,000 კაცისაგან შესდგება. ამბობენ, კრიუგერს უნდა ომი იმ დრომდე განაგრძოს, ვიდრე ამერიკაში საპრეზიდენტო არჩევნები მოხდებოდეს, იმ იმედით, რომ მაშინ ამერიკელები ჩაერევიანო.

ლონდონი. რობერტსი პრეტორიიდგან დეპეშით იუწყება, რომ სტარდენტონში ბულლერმა სურსათის ურმები ჰპოვა. ჰოლანდიელნი გადიან ტრანსვაალიდგან. ჰამილტონმა გენერალ ბრიგი დაიპყრა. მტერი ინგლისელების მოახლოვებისას გაიქცა. კავალერიამ გაჰფანტა მტერი. 22 ივნის სროლა მოხდა. მტერმა იერიში მიიტანა ინგლისის პოზიციაზედ გონინგ სპრუიტთან და, ვიდრე ინგლისელთა ჯარი მიეშველებოდათ, დაიკია რკინის გზის სამი ხიდი.

მოსკოვი. 12 ივნისს, დილის 3 საათზედ, სადგურებს კოზმოდემიანსკისა და სემბრატოვოს შუა ორი საქონლის მატარებელი დაეჯახა ერთმანეთს. დაიმტვრა 23 ვაგონი. მოკლულ იქმნა მთავარი კონდუქტორი, დაიჭრა რამდენიმე მოსამსახურე მატარებლისა.

შანხაი. საქმეთა მსვლელობაში არავითარი ცვლილება არ მომხდარა, გარდა იმისა, რაც ჩიფუში მოხდა. ჩიფუში მყოფი იაპონიის კონსული იუწყება, რომ იქ ყველა აღელვებულია და, ჩიფუს მახლობლად ჩინეთის ჯარების მოძრაობისა გამო, ვაჭრები ქალაქიდგან იყრებიან.

ჩუნგკინგსა და მინგპოში მცხოვდები უცხოელები თხოულობენ, რომ მათდა დასაცველად ბრიტანის სამხედრო გემები იქმნას გაგზავნილი, მაგრამ ამ ჟამად არც ერთი თავისუფალი გემი არ მოიძებნება. აქ დიდი იმედი აქვთ, რომ მთავრობა იანცზეკიანგში ძლიერს ფლოტს გაჰგზავნის და პროვინციელ მმართველთაგან მოიწვევს მოსაშველებლად. ნან-კინის ვიცე-კოროლი თხოულობს, რომ, როგორც კი რაიმე უწესოება იქმნება აღმოჩენილი, მაშინვე შესაფერი ღონისძიება იქმნას მიღებული ამ არეულობისა და უწესოების მოსასპობად.

დღევანდელ გარემოებათა მიზეზით, ჩრდილოეთში ვაჭრობა თანდათან ეცემა ნან-კინის ვიცე-კოროლმა შანხაიში მყოფს ბრიტანიის მთავარ კონსულს აცნობა, რომ ჩინეთის ესკადრა ამ ჟამად შანხაიში იმყოფებაო.

13 ივნისი

პეტერბურგი. ტაკუს სიმაგრეთა იერიშით აღების დროს მონაწილეობა მიიღო აღმოსავლეთ-ციმბირის მე-12 მსროლელთა პოლკის რაზმმა რომელიც ორის დღის წინად არ ტარის ნავთ-სადგურიდან იყო გაგზავნილი. ამ პოლკის პორუჩიკი სტანკევიჩი ოთხის ჯარის-კაცითურთ პირველად ავიდა იერიშებიანეს ციხე-სიმაგრეზედ. ამ საქმეში რაზმს მოაკლდა სამი ჯარის-კაცი, რომელნიც დაჭრილნი არიან და რომელთა შორის ერთი მძიმედ არის დაჭრილი. ამ თავ-გამოჩენისათვის სტანკევიჩს ყოველდღე უმოწყალესად ებოძა ორდენი წმ. გიორგის მეოთხე ხარისხისა, ხოლო მასთან ციხეზედ ასულ ჯარის-კაცებს სამხედრო ორდენის მესამე ხარისხის ნიშნები; ამისდა დამოუკიდებლად თვით რაზმს მიეცა ოთხი ნიშანი იმავე ორდენისა მეოთხე ხარისხისა.

კიევი. მიტროპოლიტი ვლადიმირ მოსკოვს წვიდა.

ლონდონი. ჩიფუდგან დეპეშა მიღებული, რომ მთელი რაზმი, სემიორთად ერთად ტიანძინიდგან პეკინში წასული, დაახლოებით 2000 კაცისაგან შესდგება და წარმოადგენს შეერთებულს ძალას უცხოქვეყნის ერთად მომქმედ სამხედრო გემების ზღვაოსანთაგან შედგენილს. რაიმე დახმარების გაწევა მთავარსარდლის საშველად შეუძლებელი იყო, რადგან მისის მდგომარეობის ამბავი მაშინ იქნა შეტყობილი, როდესაც ტიან ძინს ჯარი შემოერტყა. ტიან-ძინში ამის შემდეგ იძულებული ივო სასიკვდილოდ გბრძოლა. როდესაც ამბავი მოვიდა, რომ ჩინეთის ჯარისათვის შეკვეთილია რკინის გზის მატარებელი, რათა ტიან-ძინს თავს დაესხან, და რომ ჩინეთის ჯარმა გაანადგურა ტონკა, გაამაგრა ტაკუ და ნიღბი გაუკეთა პეიხოს სათავესაო, მაშინ გარდაწყვეტილ იქმნა საჩქაროდ დაეპყრათ ტაკუ, ხოლო ეხლა სცდილობენ ტიან-ძინი განათავისუფლონ.

ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ

—

უგულითადეს მადლობას ვუცხადებ იმათ, რომელთაც კეთილ ინებეს და შემოსწირეს თელავის საზოგადო წიგნთ-საცავს ქართული წიგნები. მ. მ. საფაროვ-ახაშენისას შემოსწირა ხუთი ქართული წიგნი, ღირებული 1 მან. 50 კაპ., ბ-ნმა დავით მაჭავარიანმა 6 ქართული წიგნი, ღირებული 2 მან. 50 კაპ. ქ-ბა ანნა მერკვილძისამ 15-ტი წიგნაკი 1 მან. 48 კაპ., ბ-ნმა იმედა შვილმა 9 ცალი წიგნაკი 1 მან. და 58 კაპ., ბ-ნმა ონისე ბოკაძემ 96 წიგნაკი 1 მან. 8 კაპ.

თელავის საზოგადო წიგნთ-საცავის გამგე მელქონ აჯიმამუდოვი

—

მადლობას ვუცხადებ, ვინც ქ. ერევანში „ქართველთა შორის წ. კ. გამგეობელებელ საზოგადოების“ სასარგებლოდ ფული გადმოგვცა. სულ შესდგა 24 მან. 50 კ., რომელსაც ფოსტით გიგზავნით. აი სია შემომწირველთა: სამ.სამი მანეთი: დეკანოზმა ირაკლი იორდანაშვილმა, ბ-ნმა სიმონ ნიკოლოზოზის ძემ კასრაძემ; ორ-ორი მანეთი: დეკანოზმა ლაზარე ტურიევმა, მღვ. დიმ. ვარლიანაშვილმა, მღვ. ქრისტეფორე ჯიოშვილმა, იოანი თავითის ასულმა კნ. მიქელაძისამ, მიხეილ სიმონის ძე ზედგინიძემ, მიხეილ რომანას ძე ხალილშვილმა, ივანე ნიკოლოზოზის ძემ ზედგინიძემ და ი. ხ. ოქროპირიძემ. მანეთი და ათი შაური: თავ. ივანე ჩერქეზიშვილმა, თითო მანეთი ბ-ნმა კ. მ. კაკაბაძემ, გ. ხხარტიშვილმა, ალექ. კოჩაშვილმა, კ. მინაროშვილმა, შ. ყავრიშვილმა, გ. ცალკალამანიძემ, ვ. ჩინჩალაძემ, გ. ოქროპირიძემ, ვ. დ. კილოსანიძემ, ნ. კანდელაკმა, ეღიზარ ფურცელაძემ და მღვ. ვლადიმერ კასრაძემ. ათ-ათი შაური: ილია ქავთარაძემ, თედო ბუნიკაშვილმა და სილოვან ხომასურიძემ. ჯამი 37 მან.

შემომწირველთა სურვილისა თანახმად, ამ ფულიდგან თორმეტი მანეთი გაეგზავნა ქ. ახალციხეში ქართულს წიგნთ-საცავ-სამკითხველოსათვის განკუთვნილ შენობის სამზრუნველოს თავმჯდომარეს ქ-ნს კონსტანციას მეფისაშვილს, 50 კაპ. ფოსტის ხარჯი გაბლავთ, ხოლო 24 მანეთი და 50 კაპ. გთხოვთ გარდასცეთ დანიშნულებისამებრ.

ივანე ზედგინიძე

—

„ივერიის“ 113—114 №№-ში დაბეჭდილს წერილებს (ქუთ. გუბ. მეაბრეშუმეთა I-ლ-ამხანაგობის წლ. კრება) მოწერილი აქვს ჩემი ფსევდონიმი იმედი; ეს დასაბეჭდებლად არ მე გამიგზავნია. ვიცნობებ ამ ახლად გამოცხადებულს „იმედი“-ს, ეგ ჩემი ფსევდონიმია, უკვე ერთხელ მხარებული. შეიძლება მას არც-კი მოეწონებოდეს, რომ ეს ფსევდონიმი სხვას ეკუთვნის, მაგრამ „ივერიის“ რედაქციამ უკეთ უწყის, თუ ვინაა მისი პირველი მხარებელი.

იმედი

ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲐᲠᲗᲚᲝᲡ ᲪᲜᲝᲑᲔᲑᲘ.

—

ტფილისის სამოსამართლო პალატაში შემდეგი საქმეებია განსახილველად დანიშნული:

ᲛᲐᲠᲒᲚᲘᲡ ᲡᲐᲡᲯᲐᲚᲡ ᲓᲐᲡᲐᲠᲒᲚᲘᲡ ᲓᲐᲜᲘᲨᲜᲣᲚᲘ

ᲗᲛᲔᲜᲔᲑᲘ:

20 ივნისი

საქმე მელიტონ კვაჭარიას ძის რუსიასი, რომელსაც ცხენის ქურდობა ჰბრალდება.

საქმე ალექსანდრე დათუნაიშვილისა.

27 ივნისი

საქმე ილია დიმიტრის ძის თუხარელისა, რომელსაც ბრალად ედება ხუთის კილის ბარბალესა და სამის კოკის ღვინის მოპარვა.

საქმე სანდრო ყარაშვილისა, რომელსაც კაცის სასიკვდილოდ დაჭრა ჰბრალდება.

განცხადებანი

ᲥᲕᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲒᲐᲛᲒᲔᲝᲑᲐ

აცხადებს, რომ იმის თანადასწრებით, 20 ივნისს, ამა 1900 წელს, შუადღის 12 საათზედ, მოხდება ხელ-ახლად

საჯარო ვაჭრობა,

რომელზედაც გაიცემა იჯარით მე-9 ნაწილში არსებულ ქალაქის სასწორებზედ გადასახადის მოკრეფის საქმე. პირობები მსურველთ შეუძლიანთ გასინჯონ ქალაქის გამგეობის მე-4 განყოფილებაში ყოველ დღე, კვირა-უქმის გარდა, 8-დგან 1 საათამდე.

(3—ნ.—2)

ერიდეთ! არ მოსტყუვდეთ!!

ᲰᲘᲒᲘᲔᲜᲣᲠᲘ

ბორონო-ტყიმოლის საპონი

პროვიზორის

გ. ფ. იურგენსისა

აჭრობს პორფოლს, ნასიცხს ყვითელს ლაქებს და სპობს ოფლს, ცუდ რენი, როგორც კეთილ-სუნნელოვანი და მაღალის ხარისხისა, ეს საპონი იხმარონ.

ოჭროს მედალი. დოხდოხი 1893 წ.

ᲤᲐᲡᲘ ᲗᲘᲗᲝᲗ ᲜᲐᲮᲔᲕᲠᲘᲡᲐ 50 ᲙᲐᲞ., 1/2 ᲜᲐᲮᲔᲕᲐᲠᲘ 30 ᲙᲐᲞ.

იყიდება რუსეთის ყველა საუკეთესო სააფთიაქო მაღაზიებსა და აფთიაქებში.

უმთავრესი საწყობები გ. ფ. იურგენსონ მოსკოვში. ი. (48—ნ.—12)

ᲗᲕᲘᲗ-ᲛᲝᲥᲠᲐᲕᲘ ᲔᲚᲔᲕᲐᲢᲝᲠᲘ ᲮᲐᲜ-ᲐᲒᲝᲕᲘᲡᲐ.

ასეთს ელევატორს დღე და ღამ გაუწყვეტლივ აქვს წყალი თავის-თავად ქვეიდგან ზეით. იგი საუცხოოა მინდვრებისა და ბაღების სარწყავად.

მსურველმა ამ ადრესით უნდა მიმართოს:

Л. Е. Ханъ-Агову, Тифлисъ, Петербургская улица, № 12.

(15—102—10)

გამოვიდა ახალი წიგნები:

ა) **უკვდავება ლიტერატურა** ფასი: ყდით 20 კაპ., უყდოთ 15 კ.

ბ) **ქართული მწერლობა** ᲛᲔ X საუკუნემდე, ფასი 40 კაპ.

გ) **Царица Тамара**, ფასი 50 კ.

დ) **Груз. обители внѣ Грузіи**, ფ. 25 კ.

ე) **Истор. груз. церкви**, ფ. 40 კ.

(20—უ.—6)

ამ წლის პირველ ივლისიდგან ქალაქ ქარელიდგან ქვის ტვირთები

ᲐᲕᲢᲝᲡ ᲗᲕᲚᲔᲑᲖᲔ ფასი 90 კაპ. ორნაწილა ქარელიდგან გზა პირველი სახეთის ნახევრებზე და მეტი ცხენებით 4 საათსა. ცხენებიდგან წვიმაში დღის შვიდ საათსა და იქიდგან ქარელს ათის ნახევარზე.

ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲔᲑᲘᲡ ᲞᲐᲢᲠᲝᲜᲔᲑᲘ: ᲐᲜᲓᲠᲔᲐ ᲯᲐᲜᲯᲒᲐᲕᲐᲫᲔ ᲓᲐ ᲛᲐᲠᲘᲐᲛ ᲯᲐᲜᲯᲒᲐᲕᲐᲫᲔ.

(10—ნ.—10)

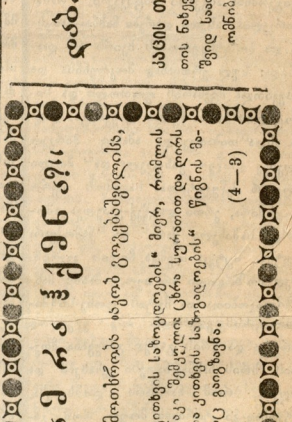

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 13-го Іюня 1900 г. სტამბა მ. შარაძისა და ამხანაგობისა. რედაქტორ-გამომცემელი ილია ჭავჭავაძე